

Neljapäev, 2. märts 2017

I

(Resolutsioonid, soovitusel ja arvamused)

RESOLUTSIOONID

EUROOPA PARLAMENT

P8_TA(2017)0060

Kohustused vastastikuse viisavabaduse valdkonnas

Euroopa Parlamendi 2. märtsi 2017. aasta resolutsioon komisjoni kohustuste kohta vastastikuse viisavabaduse valdkonnas vastavalt määruse (EÜ) nr 539/2001 artikli 1 lõikele 4 (2016/2986(RSP))

(2018/C 263/01)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu määrust (EÜ) nr 539/2001 ⁽¹⁾, eriti selle artikli 1 lõiget 4 (vastastikune mehhanism),
- võttes arvesse komisjoni 12. aprilli 2016. aasta teatist „Ülevaade olukorrast ja võimalikud edasised sammud seoses vastastikkuse põhimõtte kohaldamata jätmisega teatavates kolmandates riikides viisapoliitika valdkonnas“ (COM(2016)0221),
- võttes arvesse komisjoni 13. juuli 2016. aasta teatist „Ülevaade olukorrast ja võimalikud edasised sammud seoses vastastikkuse põhimõtte kohaldamata jätmisega teatavates kolmandates riikides viisapoliitika valdkonnas (12. aprilli teatise järelmeede)“ (COM(2016)0481),
- võttes arvesse komisjoni 21. detsembri 2016. aasta teatist „Ülevaade olukorrast ja võimalikud edasised sammud seoses vastastikkuse põhimõtte kohaldamata jätmisega teatavates kolmandates riikides viisapoliitika valdkonnas (12. aprilli teatise järelmeede)“ (COM(2016)0816),
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 17 ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 80, 265 ja 290,
- võttes arvesse 14. detsembril 2016 Strasbourgis peetud arutelu kohustuste üle vastastikuse viisavabaduse valdkonnas,
- võttes arvesse komisjonile esitatud küsimust komisjoni kohustuste kohta vastastikuse viisavabaduse valdkonnas vastavalt määruse (EÜ) nr 539/2001 artikli 1 lõikele 4 (O-000142/2016 – B8-1820/2016),
- võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni resolutsiooni ettepanekut,

⁽¹⁾ ELT L 81, 21.3.2001, lk 1.

Neljapäev, 2. märts 2017

- võttes arvesse kodukorra artikli 128 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et vastastikuse viisavabaduse kriteerium on üks ELi viisapoliitika aluspõhimõtetest, mis lähtub printsipiist, et kolmandasse riiki reisivate ELi kodanike suhtes tuleb kohaldada samu tingimusi mis ELi reisivate kolmandate riikide kodanike suhtes;
- B. arvestades, et vastastikuse viisavabaduse mehhanismi eesmärk on saavutada selline vastastikune viisavabadus; arvestades, et ELi viisapoliitikaga välistatakse, et üksikud liikmesriigid kehtestavad viisanõude sellise kolmanda riigi kodanike suhtes, kes on loetletud määruse (EÜ) nr 539/2001 II lisas (riigid, kelle kodanikud on lühiajalisel viibimisel viisanõudest vabastatud);
- C. arvestades, et vastastikkuse mehhanism vaadati 2013. aastal läbi ja parlament osales selles kaasseadusandjana, sest seda oli vaja kohandada jõustunud Lissaboni lepingu ja Euroopa Liidu Kohtu nende otsuste valguses, mis käsitlevad tuletatud õiguslikke aluseid, ning selleks, et „liit reageeriks solidaarse tegutsemisega, kui määruse (EÜ) nr 539/2001 II lisas loetletud kolmas riik kohaldab vähemalt ühe liikmesriigi kodanike suhtes viisanõuet“ (määruse (EL) nr 1289/2013 põhjendus 1);
- D. arvestades, et vastastikkuse mehhanismiga kehtestatakse menetlus vastastikkuse põhimõtte kohaldamata jätmise puhul, millel on konkreetne ajakava ja meetmed vastastikkuse põhimõtte kohaldamata jätmise lõpetamiseks; arvestades, et kõnealune mehhanismi aluseks olev loogika näeb ette järjest rangemate meetmete kehtestamise kõnealuse kolmanda riigi suhtes, sealhulgas lõppkokkuvõttes viisanõudest vabastamise peatamise kõigi asjaomase kolmanda riigi kodanike suhtes (vastastikkuse mehhanismi kohaldamise teine etapp);
- E. arvestades, et „selleks, et tagada Euroopa Parlamendi ja nõukogu asjakohane osalemine vastastikkuse põhimõtte kohaldamise teises etapis ning arvestades määruse (EÜ) nr 539/2001 II lisas loetletud kolmanda riigi kõigi kodanike viisanõudest vabastuse peatamise poliitiliselt eriti tundlikku laadi ja selle horisontaalset mõju liikmesriikidele, Schengeni riikidele ja liidule endale, eelkõige nende välissuhetele ja Schengeni ala üldisele toimimisele, [anti komisjonile] õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte teatavate vastastikkuse põhimõtte elementide kohta“, sealhulgas viisanõudest vabastamise peatamine asjaomase kolmanda riigi kõigi kodanike suhtes;
- F. arvestades, et „Euroopa Parlament või nõukogu võib delegeerimise tagasi võtta“ (Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 290 lõike 2 punkt a);
- G. arvestades, et „delegeeritud õigusakt võib jõustuda alles pärast seda, kui Euroopa Parlament või nõukogu ei ole esitanud seadusandlikus aktis kehtestatud tähtaja jooksul sellele vastuväiteid“ (Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 290 lõike 2 punkt b);
- H. arvestades, et komisjon vaidlustas vastastikkuse mehhanismi rakendamise teises etapis delegeeritud õigusakti valiku Euroopa Liidu Kohtus, ning arvestades, et kohus otsustas siiski, et seadusandja valik oli korrektne (kohtuasi C-88/14);
- I. arvestades, et nimetatud mehhanismiga omistatakse selgelt parlamendile ja nõukogule ning komisjonile vastastikkuse mehhanismi eri etappides kohustused ja vastutus;
1. on seisukohal, et komisjon oli õiguslikult kohustatud võtma vastu delegeeritud õigusakti – millega peatatakse ajutiselt viisanõudest vabastus nende kolmandate riikide kodanike suhtes, kes ei ole kaotanud viisanõuet teatavate ELi liikmesriikide kodanike suhtes – 24 kuu jooksul pärast sellekohaste teadete avaldamise kuupäeva, mis lõppes 12. aprillil 2016;
 2. kutsub Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 265 alusel komisjoni üles võtma vastu nõutav delegeeritud õigusakt hiljemalt kahe kuu jooksul pärast käesoleva resolutsiooni vastuvõtmist;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule ja liikmesriikide parlamentidele.